

กตท.

ที่ กต ๑๓๐๔/๖๓๖

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกต้นสนใบพายจากไทยไปจีน

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๙๐๕/๘๙๑ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกต้นสนใบพายจากไทยไปจีน ฉบับแก้ไขโดยกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย)

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอรับความเห็นจากกระทรวงการต่างประเทศ เรื่องร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกต้นสนใบพายจากราชอาณาจักรไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ประเด็นด้านนโยบาย

ไม่ขัดข้องกับการจัดทำร่างพิธีสารฯ เนื่องจากสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ไทย - จีน ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ซึ่งระบุให้ทั้งสองฝ่ายร่วมมือด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมให้มีการนำเข้า-ส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรโดยสะดวกยิ่งขึ้น

๒. ประเด็นสารัตถะ

๒.๑ ไม่ขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของร่างพิธีสารฯ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยและไม่กระทบสิทธิที่ไทยมีภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ General Agreement on Tariffs and Trade, Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures และความตกลงการค้าเสรีที่ไทยและจีนเป็นภาคี อาทิ Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement และความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน - จีน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒.๒ อย่างไรก็ตาม ขอเรียนข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒.๒.๑ สถานะทางกฎหมาย ร่างพิธีสารฯ มีสาระสำคัญและบริบทที่มุ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ใช้ถ้อยคำ “will” และ “should” ในเกือบทุกข้อบท ซึ่งอาจทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อนว่า พิธีสารฯ ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ดังนั้น ฝ่ายไทยจึงควรยืนยันกับฝ่ายจีนว่า ทั้งสองฝ่ายประสงค์ให้พิธีสารฯ มีผลผูกพันทางกฎหมาย (ตามแนวทางการจัดทำความตกลงในลักษณะคล้ายกันที่ไทยเคยทำกับจีน*) และเสนอปรับแก้ถ้อยคำให้สอดคล้องกับสถานะดังกล่าวตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

/๒.๒.๒...

* อาทิ พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดการตรวจสอบและกักกันโรคสำหรับการขนส่งผลไม้ไทยที่ส่งผ่านประเทศที่สามสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. ๒๕๖๔ และพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชในการนำเข้ารำสกัดน้ำมันและกากเนื้อในเมล็ดปาล์มจากประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๒.๒ ข้อ ๒ ของร่างพิธีสารฯ ระบุว่า ต้นสนใบพายที่ส่งออกไปจีน “should comply with Chinese relevant laws and regulations and national standard ...” ซึ่งเป็นพันธกรณีที่กว้างและไม่ชัดเจน อีกทั้งพิธีสารฯ ได้ระบุกฎเกณฑ์ที่เฉพาะเจาะจงไว้ในข้อบทอื่นอยู่แล้ว จึงควรเจรจากับฝ่ายจีนเพื่อตัดวลีดังกล่าวออก และปรับถ้อยคำในข้อ ๒ เป็น “Podocarpus plants exported from Thailand to China should shall comply with Chinese relevant laws and regulations and national standard; and be free from soil, pests of concern to China, and other quarantine pests for import plants to the people’s republic of China the requirements set forth in this Protocol.”

๒.๒.๓ ข้อ ๓ ประโยคที่สามของร่างพิธีสารฯ ควรปรับเป็น “GACC shall reviews the recommended materials and may, upon consultation with MOAC, conducts on-site visits if necessary” เพื่อให้ชัดเจนว่า ฝ่ายไทยจะได้รับการหารือก่อนที่ฝ่ายจีนจะเข้ามาสำรวจเรือนเพาะชำในไทย

๒.๒.๔ ข้อ ๑๓ ของร่างพิธีสารฯ อาจพิจารณาปรับถ้อยคำตามตัวอย่างความตกลงลักษณะคล้ายกับที่ไทยเคยทำกับจีนเมื่อปี ๒๕๕๘ อาทิ การระบุจำนวนเจ้าหน้าที่ฝ่ายจีนที่ฝ่ายไทยจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นเหมาะสมเพื่อความชัดเจน และให้ระบุว่าการจัดเตรียมที่เกี่ยวข้องจะเป็นไปตามการตกลงร่วมกันของทั้งสองฝ่าย^๒ กล่าวคือปรับข้อความเป็น “... GACC will may send 2 (two) [หรือจำนวนอื่น/ไม่ระบุจำนวน] quarantine officers to Thailand for an on-site or remote investigation on pest control and quarantine supervision of podocarpus plants to be exported from Thailand to China conducted by MOAC. The arrangement of the visit shall be mutually agreed by both sides. Relevant expenses (including transportation, accommodation and living expenses) should shall be borne by the exporter [Thai side].”

๓. ประเด็นถ้อยคำ

๓.๑ ควรปรับถ้อยคำในร่างพิธีสารฯ ฉบับภาษาอังกฤษ ให้ตรงตามหลักไวยากรณ์ และมีความสม่ำเสมอ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๓.๒ ควรปรับถ้อยคำในร่างพิธีสารฯ ฉบับภาษาไทย ให้ตรงตามฉบับภาษาอังกฤษ อาทิ ข้อ ๓ ของฉบับภาษาไทยควรปรับเป็น “... GACC จะประกาศรายชื่อเรือนเพาะชำที่ได้รับการรับรองบนเว็บไซต์” เนื่องจากร่างพิธีสารฯ ฉบับภาษาอังกฤษไม่ปรากฏข้อความ “บนเว็บไซต์” ใดๆ ก็ดี หากฝ่ายไทยประสงค์ที่จะกำหนดช่องทางการประกาศให้ชัดเจน ก็ควรปรับข้อความภาษาอังกฤษเป็น “... publish the list of nurseries approved for registration on its website.”

๔. ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๑ ร่างพิธีสารฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสอบและการกักกันโรคสำหรับการส่งออกต้นสนใบพายจากไทยไปจีน โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างพิธีสารฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๔.๒ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้พิธีสารฯ ได้ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างพิธีสารฯ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๔.๓ ในการ...

^๒ ข้อ ๗ ของพิธีสารฯ ว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับผลชมพูสดส่งออกจากไทยไปจีน พ.ศ. ๒๕๕๘ ระบุว่า “... [Chinese side] may dispatch 2 (two) quarantine officials to Thailand to monitor the inspection and quarantine system of rose apple to be exported from Thailand to China. The arrangement of visit shall be mutually agreed by both sides. All costs associated with the visit shall be borne by Thai side.”

๔.๓ ในการเสนอร่างพิธีสารฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๔.๑ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามด้วย ซึ่งหากไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) เว้นแต่จะเป็นที่ยอมรับระหว่างคู่ภาคีว่า ไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ก็ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีทราบด้วย รวมทั้งจะต้องส่งต้นฉบับของพิธีสารฯ ที่ได้มีการลงนามแล้วมาเก็บรักษาไว้ที่กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม

อนึ่ง ในการเสนอร่างพิธีสารฯ ต่อคณะรัฐมนตรีฯ ข้างต้น ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องคำนึงถึงมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งกำหนดว่า คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งหลังจากการยุบสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๖๗ (๒) และต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๖๘ ของรัฐธรรมนูญฯ จะต้องไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้แล้วในงบประมาณรายจ่ายประจำปี

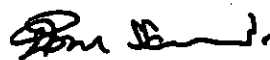
๕. การลงนามแบบเสมือนจริง (virtual signing) ในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะลงนามผ่านพิธีลงนามแบบเสมือนจริง (virtual signing ceremony) สามารถกระทำได้ ๒ รูปแบบ ดังนี้

๕.๑ ลงนามด้วยลายมือชื่อจริง ให้ทั้งสองฝ่ายลงนามด้วยลายมือชื่อจริงในพิธีสารฯ ที่เป็นฉบับของตนในวันที่จัดพิธีลงนามแบบเสมือนจริง แล้วส่งพิธีสารฯ ฉบับของตนผ่านช่องทางการทูตให้อีกฝ่ายลงนามต่อไป โดยระบุในพิธีสารฯ ว่า จะมีผลใช้บังคับในวันที่ลงนามผ่านพิธีลงนามแบบเสมือนจริง ซึ่งในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายเลือกใช้วิธีนี้ จะต้องปรับข้อ ๑๔ ของร่างพิธีสารฯ เป็น "This Protocol shall take effect from enter into force on the date of signature signing via a virtual ceremony by both sides..."

๕.๒ ลงนามด้วยลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic signing) ให้ทั้งสองฝ่ายลงนามพร้อมกันตามแนวปฏิบัติเดกเช่นเดียวกับพิธีการที่มีผู้ลงนามอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกัน เพียงแต่กระทำผ่านพิธีลงนามเสมือนจริงในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายเลือกใช้วิธีนี้ จะต้องปรับข้อ ๑๔ ของร่างพิธีสารฯ เป็น "This Protocol shall take effect from enter into force on the date of signature signing by electronic signature via a virtual ceremony by both sides..." โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงกันในรายละเอียดของรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการสำหรับการลงนามผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย วิริยเวชกุล)

อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๓

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๐๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pomchanok.s@mfa.go.th

**PROTOCOL OF ON THE PHYTOSANITARY REQUIREMENTS FOR
THE EXPORT OF PODOCARPUS PLANTS FROM THAILAND TO
CHINA BETWEEN THE MINISTRY OF AGRICULTURE AND
COOPERATIVES OF THE KINGDOM OF THAILAND AND
THE GENERAL ADMINISTRATION OF CUSTOMS OF THE PEOPLE'S
REPUBLIC OF CHINA AND THE MINISTRY OF AGRICULTURE AND
COOPERATIVES OF THE KINGDOM OF THAILAND**

(Edition version)

With a view In order to ensuring the safety of export the Thailand podocarpus plants exported from Thailand to China, comply with the phytosanitary requirements of China's entry ports, and ensure the ecological security of agricultural and forestry production in China, on the basis of based on a pest risk analysis (PRA) and the principles of the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures of the World Trade Organization (WTO/SPS Agreement), the Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand (hereinafter referred to as "MOAC") and the General Administration of Customs of the People's Republic of China (hereinafter called referred to as the "GACC") and the Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand (hereinafter called the "MOAC"), through friendly consultations, have reached the following agreement agreed through friendly consultation as follows on:

Article 1

Podocarpus plant (*Podocarpus macrophyllus* and *Podocarpus polystachyus*) is the plant that is grown from a seedlings and cultivated in Thailand and exported to China for ornamental purposes.

Article 2

Podocarpus plants exported from Thailand to China shall should comply with the requirements set forth in this Protocol, Chinese relevant laws and regulations and national standard, and be free from soil, pests of concern to China, and other quarantine pests for import plants to the people's republic of China.

Article 3

GACC ~~shall~~ implements a registration system for the nurseries of podocarpus plants to be exported to China. The nurseries of podocarpus plants to be exported to China ~~should~~ shall be assessed by MOAC and recommended to GACC. GACC ~~shall~~ reviews the recommended materials and may, upon consultation with MOAC, conducts on-site visits if necessary. After passing the review or on-site visits, GACC will publish the list of the approved nurseries ~~approved~~ for registration [on its website].

Article 4

Podocarpus plants to be exported to China ~~should~~ shall be transplanted to the nursery for planting one year prior to export. Before planting in the ~~nursery~~ nurseries, the soil at the root ~~should~~ shall be thoroughly removed by washing the root or through ~~and~~ other methods, and the plants ~~should~~ shall be planted in unused growing medium, free from pests and with quarantine treatment. Podocarpus plants ~~should~~ shall be planted off the ground, with a platform height of not less than 50 cm or planted on the floor paved with concrete, and the periphery of the root of the plant ~~should~~ shall be wrapped with plastic buckets (films) or other materials approved by the Chinese side.

Article 5

MOAC ~~should~~ shall supervise the nurseries to establish pest control system, guide the plant epidemic prevention and control in the nurseries, and avoid the occurrence of pests of concern to China.

MOAC ~~should~~ shall carry out routine monitor on the registered nurseries at least twice a year, and the growers should monitor on the nursery once a month under the supervision of MOAC to confirm whether there are pests and their damage symptoms. Any symptomatic plants ~~must~~ shall be sampled and sent to the laboratory approved by MOAC for quarantine identification. If any concerned pests are found, the infected podocarpus plants ~~shall~~ must be removed or destroyed.

There ~~should~~ shall be no podocarpus plants or ~~and~~ plants belonging to Podocarpaceae within one km around the nursery. There ~~must~~ shall be sufficient

spacing between each plant in the nursery. Personnel, tools, and equipment entering the nursery must be properly cleaned and disinfected. Any diseased residues and unrelated plant materials, including weeds, fallen leaves, broken branches, or dead branches, ~~shall~~must be removed from the nursery in time and treated harmlessly.

All inspection, monitoring, and planting management records ~~should~~shall be kept for ~~at least~~more than three years and ~~be capable of~~can be provided to GACC when required.

Article 6

Packing areas and storage areas for culture medium for podocarpus plants to be exported to China ~~shall~~should be free from sand, soil, weeds, and plant pests; be clean and sanitary; ~~and~~ be separated from plant material destined for other trade markets; and be protected. The plant root medium ~~should~~shall also be treated with a mixture of nematicide, fungicide, and pesticide before export.

Article 7

Prior to export, MOAC ~~must~~shall carry out inspection on podocarpus plants to be exported to China, focusing on soil, pests, any sign and symptom caused by pests, and other abnormalities. If any symptom is found, the podocarpus plants ~~should~~shall be sent to the laboratory for identification. ~~One~~If the live pests of concern to China are detected, ~~this~~the batch of podocarpus plants and podocarpus plants in the same nursery ~~should~~shall not be exported to China. If other live pests are detected, the podocarpus plants ~~can~~may be re-inspected after treatment and allowed to be exported to China after passing the inspection.

If any pest of concern to China is detected in two batches of podocarpus plants in the same nursery within one year, the qualification of the nursery ~~to~~for exporting to China shall be suspended, until corrective measures are taken. MOAC ~~should~~shall cancel the nursery's qualification for exporting to China and notify GACC immediately if the pests are detected more than twice within one year.

The podocarpus plants that have passed the pre-export quarantine ~~should~~shall be marked with a qualified label, which ~~must~~shall include the unique code of the plant, the name and registration number of the nursery, and the date of moving into the nursery.

Article 8

Upon quarantine export inspection by the MOAC, in terms of podocarpus plants that meet the requirements of the Protocol, the MOAC ~~should~~shall issue a phytosanitary certificate, and the "additional declaration" column shall state the following in English: "The consignment is in compliance with requirements described in the Protocol on the Phytosanitary Requirements for the Export of podocarpus plants from Thailand to China and free from soil and the pests of concerned ~~to by~~ China." ~~—~~ together with the planting nursery number of this batch of podocarpus plants and the code of each podocarpus plant of this batch of podocarpus plant. If quarantine treatment is carried out before export, the treatment method, name of agrochemical, date of application, dosages, ~~—~~ and other information ~~should~~shall also be indicated in the certificate.

Article 9

Podocarpus plants to be exported to China ~~should~~shall be transported in containers and corresponding measures ~~should~~shall be taken to prevent the spread of the plant epidemic. If open-top or frame containers are used for transportation, they shall be covered by insect-proof nets with a diameter of not more than 1.6 mm ~~should also be covered on the top~~.

Article 10

Podocarpus plant importers ~~should~~shall obtain a quarantine approval form before importing and podocarpus plants ~~should~~shall enter China from the ports designated by GACC. China's Customs ~~will~~shall carry out inspection and quarantine upon the arrival of podocarpus plants from Thailand at the port of entry. After passing the quarantine at the port, podocarpus plants shall be supervised in the designated nursery according to the requirements of the quarantine approval form.

Article 11

If the consignment does not comply with the requirements of this Protocol, it shall be treated as follows:

(I) If there is no valid ~~Phytopsanitary~~ phytopsanitary Certificate ~~certificate~~ and the ~~Quarantine-quarantine Approval-approval Form~~ Form, the consignment shall be returned or destroyed;

(II) If the podocarpus plants are from unapproved nurseries or do not have qualified labels, the consignment shall be returned or destroyed;

(III) If the code(s) of the qualified label is (are) inconsistent with the attached phytosanitary certificate, the corresponding podocarpus plant(s) shall be returned or destroyed;

(IV) If soil is found, the consignment shall be returned or destroyed;

(V) If live pests in the Catalogue of Quarantine Pest for Import Plants to the People's Republic of China or in the annexes to this Protocol are found, the consignment shall not ~~cannot~~ be allowed to enter China ~~after effective treatment~~. If there is no effective treatment, the consignment shall be returned or destroyed;

If the above violations are found, GACC shall inform MOAC. If the violation is serious, GACC ~~will~~ may suspend the export of podocarpus plants from relevant enterprises, nurseries or growing areas, or even suspend the trade until MOAC takes corrective measures.

Article 12

In case of an outbreak of pests of concerned to China in Thailand, ~~the~~ MOAC ~~should~~ shall promptly notify ~~the~~ GACC in writing of the plant pests, and prevention and control measures taken on podocarpus plants in Thailand.

GACC ~~will~~ shall conduct a retrospective examination of the implementation of the Protocol according to the occurrence, prevention and control of the plant diseases of podocarpus plants in Thailand, and the interception of podocarpus plants at the port of entry.

Article 13

~~The Parties~~ Both sides have agreed to solve the inspection and quarantine problems that may arise from the export of podocarpus plants from Thailand to China through technical consultation. ~~As agreed with MOAC,~~ GACC may ~~will~~ send two (2) [or other number] quarantine officers to Thailand for an on-site or remote investigation on pest control and quarantine supervision of podocarpus plants to be

exported from Thailand to China conducted by MOAC. The arrangement of visit shall be mutually agreed by both sides. Relevant expenses (including transportation, accommodation and living expenses) ~~should~~ shall be borne by the exporter [Thai side].

Article 14

This Protocol shall enter into force on ~~take effect from~~ the date of its signature [signing (by electronic signature) via a virtual ceremony] by both sides and shall remain in force for a period of ~~will be valid for three~~ (3) years. This Protocol may be amended with the mutual consent of both sides. If neither side ~~ever made~~ notifies the other side in writing of its ~~an~~ intention of ~~to~~ amendments ~~and termination~~ terminate this Protocol to the other side ~~within~~ within six months prior to ~~the~~ its expiry date, ~~ation of this protocol, this~~ this ~~Protocol shall~~ will be automatically extended for an additional period of three (3) years.

This ~~P~~protocol is signed in [Place] on [day/month/year] ~~in~~ duplicate ~~two copies,~~ each in Chinese, Thai, and English, with all texts being equally authentic ~~effect in~~ all texts. If there is any difference in interpretation ~~differences arise,~~ the English text shall prevail.

<p><u>For</u> <u>The Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand</u> <u>For</u> <u>The General Administration of Customs of the People's Republic of China</u></p>	<p><u>For</u> <u>The General Administration of Customs of the People's Republic of China</u> <u>For</u> <u>The Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand</u></p>
---	---